

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Waadhoeke
T.a.v.
Postbus 58
8800 AB Franeker

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1319045

Datum 26 januari 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Tanjabuurt 17
Postcode/plaats 8806KW Achlum
Gemeente/provincie Waadhoeke; Fryslân;
Monumentnummer 15836

Geacht college,

Op 28 november 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning niet te verlenen. Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De aanvraag betreft een plan voor een uitbouw aan de achterzijde van de woning aan de Tanjabuurt 17 in Achlum, waarbij ook het dak van het bestaande woonhuis wordt gerenoveerd.

Motivering

Visie en bewijslast

Elke ingreep in een monumentaal gebouw of complex moet worden gebaseerd op kennis: kennis van het monument, bouw- en gebruiksgeschiedenis, ruimtelijke context en betekenis. Een bouwhistorisch onderzoek brengt de (kern)waarden van het monument in beeld. Dit geeft helderheid over wat er wel en niet kan. Op basis van zo'n onderzoek kan de architect een visie op de opgave formuleren, waarbij de waarde van het bestaande monument als uitgangspunt wordt genomen. Een bouwhistorisch onderzoek en een visie op de opgave ontbreken vooralsnog in

deze aanvraag. Daarmee wordt onvoldoende aangetoond dat de voorgestelde aanpassingen voor het monument aanvaardbaar zijn. Hieronder worden de twee grootste pijnpunten toegelicht.

Relatie tussen nieuwbouw en monument

Het toevoegen van een aanbouw aan een rijksmonument is niet ondenkbaar, maar het nieuwe volume dient het bestaande monument wel in zijn beeldwaarde te ondersteunen. De nieuwbouw heeft een afmeting van circa 5,6 bij 6,8 meter met een hoogte van 4,5 meter. Vergeleken met het bestaande huis betekent dit een flinke toename van het aantal vierkante meters. De uitbreiding van dit pand is een lastige opgave en een geschikte vormgeving en maatvoering is van groot belang. De architect lijkt hier gekozen te hebben voor een schuurtypologie, waarmee ondergeschiktheid wordt gesuggereerd. Door de afmetingen wordt het geheel echter erg fors en dominant, waardoor de aanbouw bijna de functie van hoofdvolume overneemt.

Problematische aansluiting op het monument en gedeeltelijke sloop

De aansluiting op het monument gebeurt door een doorbraak in de kap en de gevel waar door middel van een brede dakkapel een verbinding wordt gelegd met de nieuw te realiseren aanbouw. Hiermee lijkt een flink deel van de kapconstructie verloren te gaan. Dit heeft niet alleen consequenties voor de bouwhistorische waarden (de kapconstructie en de gevel), maar ook voor de beeldwaarde, waarbij de laaghangende kap van het monument voor een groot deel uit het zicht verdwijnt. Hiermee wordt de 'leesbaarheid' van het bestaande pand aangetast. Daarbij is geen toelichting gegeven op de renovatie van de kap. Ook hiervoor is een visie gewenst en heeft een terughoudende aanpak de voorkeur.

Aanbeveling

Indien gewenst kan een bezoek en overleg ter plaatse worden georganiseerd op verzoek van de gemeente.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Onze referentie
1319045

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,